

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE VIIe KAMER

A R R E S T

nr. 233.279 van 17 december 2015

in de zaak A. 216.350/VII-39.438.

In zake : 1. de ORDE DER DIERENARTSEN
 2. Johan OOSTVOGELS
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Patrik De Maeyer
 kantoor houdend te 1160 Brussel
 Tedescolaan 7
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door de
minister van Middenstand, Zelfstandigen, KMO's, Landbouw en
Maatschappelijke Integratie
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Jean-François De Bock en Joy Moens
kantoor houdend te 1050 Brussel
Waterloosesteenweg 612
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 2 juli 2015, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging van het koninklijk besluit van 23 april 2015 tot wijziging van het koninklijk besluit van 22 november 2006 betreffende de bestrijding van infectieuze boviene rhinotracheïtis.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

Auditeur Anja Somers heeft een verslag opgesteld.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 10 december 2015.

Kamervoorzitter Eric Brewaeys heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Lore Mels, die loco advocaat Patrik De Maeyer verschijnt voor de verzoekende partijen, en advocaat Rikkert Schoofs die loco advocaat Jean-François De Bock verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Anja Somers heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten en regelgevend kader

3.1. Artikel 3,§ 1, van de wet van 28 augustus 1991 op de uitoefening van de diergeneeskunde (hierna: wet van 28 augustus 1991) bepaalt wat onder de “uitoefening van de diergeneeskunde” moet worden verstaan en lijst de handelingen op die gekwalificeerd worden als diergeneeskundige handelingen:

1° het onderzoeken van de gezondheidstoestand van het dier met het oog op het stellen van een diagnose en, in voorkomend geval, het afgeven van een getuigschrift ter zake;

2° het opsporen van ziekten bij dieren;

3° het stellen van een diagnose, wat inhoudt het zoeken naar de oorzaken van een verstoring van de anatomische structuur of van de fysiologische functies bij het dier;

- 4° het instellen en uitvoeren van een behandeling;
- 5° het voorschrijven van geneesmiddelen voor dieren;
- 6° het heelkundig en tandheelkundig ingrijpen bij dieren;
- 7° het onderzoek ante mortem en post mortem van dieren met het oog op het bepalen van de geschiktheid voor menselijke consumptie, en met het oog op het inwinnen van informatie over de gezondheidstoestand van de veebeslagen van herkomst;
- 8° de lijkschouwing van dieren;
- 9° de embryotransplantatie bij dieren;
- 10° de euthanasie bij dieren.

Artikel 4 van dezelfde wet bepaalt wie de diergeneeskunde mag uitoefenen.

De Koning wordt in artikel 5 van de wet van 28 augustus 1991 gemachtigd om na raadpleging van de respectieve raden uitzonderingen vast te stellen op de bepalingen van de voorgaande artikelen.

De wet voorziet dat een overeenkomst van diergeneeskundige bedrijfsbegeleiding kan worden gesloten tussen de verantwoordelijke van de dieren en de dierenarts belast met de bedrijfsbegeleiding. Onder “diergeneeskundige bedrijfsbegeleiding” wordt verstaan “het geheel van activiteiten en informatie, raadgevingen, toezicht, beoordeling, preventie en behandeling, met het doel tot een optimale en wetenschappelijk verantwoorde gezondheidstoestand van een groep dieren te komen”.

De voorwaarden waaraan de diergeneeskundige bedrijfsbegeleiding moet voldoen worden vastgelegd door de Koning:

“Art 6, §1 [...]

§2. De Koning kan, na raadpleging van de Hoge Raad van de Orde der dierenartsen en van de Nationale Landbouwwraad, de voorwaarden vaststellen waaraan de verschillende vormen van diergeneeskundige bedrijfsbegeleiding

moeten voldoen, inzonderheid inzake de verschaffing van geneesmiddelen door de dierenarts belast met de bedrijfsbegeleiding en het in bezit hebben evenals de toediening van die geneesmiddelen door de verantwoordelijke.

Hij kan volgens dezelfde procedure nadere regels vaststellen op het gebied van de wederzijdse rechten en plichten van de partijen.

Hij kan volgens dezelfde procedure controlemaatregelen vaststellen”.

Hieraan werd uitvoering gegeven met het koninklijk besluit van 10 april 2000 houdende bepalingen betreffende de diergeneeskundige bedrijfsbegeleiding en met het koninklijk besluit van 23 mei 2000 houdende bijzondere bepalingen inzake het verwerven, het in depot houden, het voorschrijven, het verschaffen en het toedienen van geneesmiddelen bestemd voor dieren door de dierenarts en inzake het bezit en het toedienen van geneesmiddelen bestemd voor dieren door de verantwoordelijke voor de dieren.

De dierengezondheidswet van 24 maart 1987 heeft de bestrijding van dierenziekten tot doel ten einde de volksgezondheid en de economische welvaart van de dierenhouders te bevorderen (artikel 2 van de dierengezondheidswet).

Hoofdstuk III van de dierengezondheidswet omvat de maatregelen ter voorkoming en ter bestrijding van bepaalde dierenziekten. Artikel 6 machtigt de Koning om de dierenziekten aan te wijzen die onder de toepassing van het hoofdstuk vallen. Klinische infectieuze bovine rhinotracheïtis (hierna: IBR) is een dierenziekte in de zin van artikel 6, § 1, van de dierengezondheidswet.

Bij koninklijk besluit van 22 november 2006 werd de bestrijding van IBR geregeld.

Bij koninklijk besluit van 16 september 2013 werd het koninklijk besluit van 22 november 2006 gewijzigd. Dit koninklijk besluit werd bij arrest van de Raad van State nr. 226.735 van 13 maart 2014 vernietigd omdat het verplichte

voorafgaande advies van respectievelijk de Hoge Raad van de Orde der dierenartsen en van de Nationale Landbouwwraad niet werd ingewonnen.

3.2. Het vernietigde besluit werd hernomen na naleving van de voorgeschreven substantiële vormvereisten.

Het overleg tussen de gewestregeringen vond plaats op 15 maart en 5 juli 2013.

De Nationale Landbouwwraad adviseerde op 5 juni 2014.

De Hoge Raad van de Orde der dierenartsen adviseerde op 6 oktober 2014.

De Raad van State, afdeling wetgeving verstrekke advies op 9 maart 2015. Bij koninklijk besluit van 23 april 2015 werd het koninklijk besluit van 22 november 2006 gewijzigd.

Dit is het bestreden besluit.

3.3. Het verzoekschrift is voornamelijk gericht tegen artikel 9 van het bestreden besluit waarbij “bijlage III - Vaccinatie” van het besluit van 22 november 2006 wordt gewijzigd. Aan punt 2 “vaccinatierapport” wordt toegevoegd dat de punten 2.1 en 2.2 niet van toepassing zijn op de vaccinaties waarvoor een kopie van het vaccinatieregister werd overgemaakt aan de erkende vereniging op papier of op geïnfomatiseerde wijze.

Punten 2.1 en 2.2 bepalen welke gegevens over de vaccinatie de bedrijfsdierenarts moet overmaken aan de erkende vereniging wanneer de vaccinaties uitgevoerd worden door de bedrijfsdierenarts of door de plaatsvervangende dierenarts of door de veehouder in het kader van een overeenkomst van de diergeneeskundige bedrijfsbegeleiding.

IV. Voorwaarden van de vordering tot schorsing

4. Luidens artikel 17, § 1, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat de zaak te spoedeisend is voor een behandeling ervan in een beroep tot nietigverklaring en dat minstens één ernstig middel wordt aangevoerd dat de nietigverklaring van de beslissing prima facie kan verantwoorden.

V. Spoedeisendheid

Standpunten van de partijen

5. De verzoekende partijen beweren dat het bestreden besluit hen onherstelbare schade zal berokkenen.

Zo zou er sprake zijn van imagoschade in hoofde van alle dierenartsen die deel uitmaken van de Orde der Dierenartsen omdat de rol van de bedrijfsdierenarts in de epidemiologische bewaking van IBR als gevolg van de wijziging door het bestreden besluit wordt gereduceerd tot het verschaffen van het vaccin zonder meer. Alle controle door de dierenarts via het nazicht van het vaccinatieregister wordt opgeheven.

Volgens de verzoekende partijen veroorzaakt het bestreden besluit ook financiële schade. Zo heeft het bestreden besluit nadelige consequenties voor wat de uitvoering en vergoeding van diergeneeskundige handelingen betreft die voordien wel aan de uitsluitende zorg van de dierenarts werden toevertrouwd. Zo staan volgens de verzoekende partijen de overeenkomsten inzake bedrijfsbegeleiding op de helling voor wat de uitvoering van diergeneeskundige handelingen betreft, waarvoor haar leden voordien uitsluitend bevoegd waren.

Vervolgens halen de verzoekende partijen de ernst en gegrondheid van de ingeroepen middelen aan.

De “morele kaakslag” die wordt toegebracht aan de dierenarts en zijn orde dient als ernstige en onherroepelijke schade gekwalificeerd te worden. Tot slot verwijzen de verzoekende partijen naar het advies van de auditeur met betrekking tot het moeilijk te herstellen ernstig nadeel in de zaak nr. A/A.211.029/VII-38990 waarin zij de schorsing en de vernietiging van het identieke koninklijk besluit van 16 september 2013 hadden gevorderd : “de argumentatie van de verzoekende partij is meer dan overtuigend”.

6. De verwerende partij betwist dat er imagoschade veroorzaakt wordt. Bovendien maakt dit een moreel nadeel uit dat volgens vaste rechtspraak van de Raad van State kan worden hersteld door een vernietigingsarrest.

Met betrekking tot het financiële nadeel wordt hier volgens de verwerende partij nog geen begin van bewijs bijgebracht. Er wordt geenszins bewezen dat de verzoekende partijen een ernstig risico lopen om bedrijfsbegeleidingsopdrachten te verliezen of mis te lopen, laat staan dat hierdoor een ernstig en onherstelbaar nadeel zou worden geleden.

Wat betreft de verwijzing naar de ernst van de middelen, benadrukt de verwerende partij dat de ernst van de middelen en de hoogdringendheid twee afzonderlijke voorwaarden zijn die apart beoordeeld moeten worden.

Beoordeling

7. Uit een advies van de auditeur in een andere zaak kunnen de verzoekende partijen niet afleiden dat er voldaan zou zijn aan de vereiste van de spoedeisendheid.

Een zaak is spoedeisend en dus vatbaar voor beoordeling in kort geding, zodra de vrees voor schade van enig belang, of zelfs voor ernstige nadelen, een onmiddellijke beslissing wenselijk maakt. Bijgevolg mag het kort geding worden gehanteerd wanneer het geschil niet met de gewone procedure binnen de gewenste tijdspanne opgelost kan worden.

Van een verzoekende partij wordt verwacht dat zij aan de zaak eigen, specifieke gegevens bijbrengt die in concreto aantonen dat de zaak spoedeisend is, gelet op de gevolgen van een tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing.

Morele schade wordt in beginsel hersteld door een vernietigingsarrest. De verzoekende partijen zetten niet uiteen waarom in het huidige geval anders zou moeten worden beslist.

Zij verstrekken evenmin enig persoonlijk en concreet gegeven omtrent de omvang en het bestaan van het beweerde financieel nadeel. Zij tonen niet aan dat dit nadeel van dien aard is dat zij de duur die een annulatieprocedure in beslag neemt niet zullen kunnen overbruggen.

De voorwaarde van het spoedeisend karakter is een schorsingsvoorwaarde die afzonderlijk onderzocht moet worden. De onwettigheden die tegen het bestreden besluit worden aangevoerd kunnen op zich geen reden zijn om het bestaan van spoedeisendheid te aanvaarden.

De verzoekende partijen tonen niet aan dat er sprake is van spoedeisendheid.

8. Er is niet voldaan aan één van de voorwaarden gesteld in artikel 17, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State om de schorsing van de tenuitvoerlegging van het bestreden besluit te kunnen bevelen. Die vaststelling volstaat om de vordering te verwerpen.

BESLISSING

De Raad van State verwerpt de vordering.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van zeventien december tweeduizend vijftien, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Eric Brewaeys,	kamervoorzitter,
bijgestaan door	
Bart Tettelin,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Bart Tettelin

Eric Brewaeys